

සංයුත්ත නිකාය > නිදාන වරශය > අහිසමය සංයුත්ත. > මහා වරශය

සුඩීම සුත්ත。

අපි ප්‍රජා විමුක්ත උදවියයි(ප්‍රජාවකරණ කොට ගෙන මිදීම)

මා හට අසන්නාට ලැබුණේ මේ විදිහටයි. ඒ දිනවල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩසිටියේ රජගහ තුවර ලෙහෙනුන්ගේ අභයාධුමිය වූ වේලවනාරාමයේ. ඒ කාලයේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට බොහෝ ලාභ සත්කාර ලැබුණා. ගෞරවාදර ලැබුණා. ගරු බුහුමන් ලැබුණා. වැදුම් පිදුම් ලැබුණා. යටහත් පහත්කම් ලැබුණා. ඒ වගේම සිවුරු පිණ්ඩපාත සේනාසන ගිලන්පස ලැබුණා. හික්ෂු සංසයා වහන්සේටත් බොහෝ ලාභ සත්කාර ලැබුණා. ගෞරවාදර ලැබුණා. ගරු බුහුමන් ලැබුනා. වැදුම් පිදුම් ලැබුණා. යටහත් පහත්කම් ලැබුණා. ඒ වගේම සිවුරු පිණ්ඩපාත සේනාසන ගිලන්පස ලැබුණා.

නමුත් අනායාගමිකාර තාපසාදීන්ට ලාභ සත්කාර ලැබුණේ නෑ. ගෞරවාදර ලැබුණේ නෑ. ගරු බුහුමත් ලැබුණේ නෑ. වැදුම් පිදුම් ලැබුණේ නෑ. යටහත් පහත්කම ලැබුණේ නෑ. ඒ වගේම සිවුරු පිණ්ධිපාත සේනාසන ගිලන්පස ලැබුණේ නෑ. ඒ කාලයේ සුසිම කියන තාපසයන් විශාල තාපස පිරිසක් සමඟ රජගහ තුවරමයි හිටියේ. එතකොට සුසිම තව්‍යසාගේ පිරිස සුසිම තව්‍යසාට මෙහෙම කිවිවා. “ආයුෂ්මත් සුසිමයෙනි, මෙහෙ එන්න. දැන් ඔබ ගුමණ ගෞතමයන් ලහ මහණ වෙන්න ඕන. ඊට පස්සේ ඔබ එතැනින් ධර්මය ඉගෙන ගෙන ඇවිත් අපිට උගන්වන්න. එතකොට අපි ඒ ධර්මය ඉගෙන ගෙන ගිහියන්ට බණ කියමු. එතකොට අපිත් බොහෝ ලාභසත්කාර ලබමු. ගෞරවාදර ලබමු. ගරු බුහුමත් ලබමු. වැදුම් පිදුම් ලබමු. යටහත් පහත්කම ලබමු. ඒ වගේම සිවුරු පිණ්ධිපාත සේනාසන ගිලන්පස ලබමු.” “එසේය, ආයුෂ්මතුනි” කියලා සිය පිරිසට පිළිතුරු දිපු සුසිම තව්‍යසා ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් ලහට ගියා. ගිහින් ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් සමඟ පිළිසඳර කතාබහේ යෙදුණා. පිළිසඳර කතාබහේ යෙදිලා එකත්පස්ච වාචිවූණා. එකත්පස්ච වාචිවූණා සුසිම තව්‍යසා ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන්ට මෙහෙම කිවිවා. “ප්‍රිය ආයුෂ්මත් ආනන්දයන් වහන්ස, මමත් ඔය ගාසනය තුළ ධර්ම විනයේ භැසිරෙන්නට හරිම කැමතියි” කිවිවා.

ඒතකොට ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් සූසීම තවුසාත් කැටුව භාගාවතුන් වහන්සේ ලගට පැමිණිය. පැමිණිලා භාගාවතුන් වහන්සේට වන්දනා කරලා එකත්පස්ව වාචිවුණා. එකත්පස්ව වාචිවුණ ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් භාගාවතුන් වහන්සේට මෙහෙම කිවිවා. “ස්වාමී, මේ සූසීම තවුසා මෙහෙම කියනවා. ‘ප්‍රිය ආයුෂ්මත් ආනන්දයන් වහන්ස, මමත් ඔය ගාසනය තුළ ධර්ම විනයේ භැඩිරෙන්නට හරිම කැමතියි’ කියලා.” “එහෙම නම් පින්වත් ආනන්ද, ඔය සූසීමට පැවිදි කරන්න” ඉතින් සූසීම තවුසා භාගාවතුන් වහන්සේ ලග පැවිදි වුණා. උපසම්පදා වුණා.

ඒ කාලයේ බොහෝ හික්ෂුන් වහන්සේලා භාගාවතුන් වහන්සේ වෙත පැමිණ අරහත්වය ප්‍රකාශ කරනවා. ‘ඉපදීම ක්ෂය වූණා. බඩිසර වාසය සම්පූර්ණ කළා. කළ යුතු දේ කළා. ආයෙමත් නිවන පිණිස යලි කළ යුතු දෙයක් තැනැ’යි කියලා. ඉතින් ආයුණුමත් සුසීමයන්ට ද බොහෝ හික්ෂුන් වහන්සේලා භාගාවතුන් වහන්සේ සම්පාදයේ ‘ඉපදීම ක්ෂය වූණා, බඩිසර වාසය සම්පූර්ණ කළා, කළ යුතු දේ කළා, ආයෙමත් නිවන පිණිස යලි කළ යුතු දෙයක් තැනැ’යි කියලා අරහත්වය ප්‍රකාශ කිරීම අසන්නට ලබුණා.

ඒතකොට ආයුෂ්මන් සුසීමයන් ඒ හික්ෂාන් ලහව ගියා. ගිහින් ඒ හික්ෂාන් සමඟ පිළිසදර කතාබහේ යෙදුණා. පිළිසදර කතාබහෙන් පසු එකත්පස්ව වාඩි වුණා. එකත්පස්ව වාඩිවුණ ආයුෂ්මන් සුසීමයන් ඒ හික්ෂාන්ගෙන් මෙහෙම අභනවා. “ප්‍රිය ආයුෂ්මන්තුන් වහන්සේලා භාගාවතුන් වහන්සේ සම්පයේ ‘ඉපදිම

ක්‍රිජය වුණා. බඩිසර වාසය සම්පූර්ණ කළා. කළ යුතු දේ කළා. ආයෙමත් නිවන පිණිස යළි කළ යුතු දෙයක් නැතැශ කියලා අරහත්වය ප්‍රකාශ කළා තෙව. එක ඇත්තක්ද?" "එසේය, ප්‍රිය ආයුණුමතුනි"

"එහෙම නම ඔය ආයුණුමතුන් වහන්සේලා ඔය විදිහට දන්නවා නම, ඔය විදිහට දකිනවා නම තොයෙක් ආකාර වූ සංඳීධ බලයනුත් ලබල ඇති නේද? ඒ කියන්නේ එක්කෙනෙක්ව ඉදගෙන බොහෝ දෙනෙක් වගේ පෙනී හිටින්න පුළුවන්ද? බොහෝ දෙනෙක්ව ඉදගෙන එක්කෙනෙක් වගේ පෙනී හිටින්න පුළුවන්ද? පෙනිලාත් තොපෙනිලාත් බිත්ති හරහට පවුරු හරහට ඒවායේ වැදෙන්නේ නැතුව ආකාසේ යනවා වගේ යන්න පුළුවන්ද? මහ පොලොවෙත් වතුරේ ගිලෙනවා මතුවෙනවා වගේ කිමිදෙන්න පුළුවන්ද? කුරුල්ලෙක් ඉගිලෙනවා වගේ පළහක් බැඳගෙන අහසින් යන්න පුළුවන්ද? මේ සා මහානුභාව සම්පන්න ඉරත්, හඳත් අතින් පිරිමින්න පුළුවන්ද? මුහු ලෝකය දක්වාම මේ කයෙන් අධිපති භාවයක් පවත්වන්නට පුළුවන්ද?" "අනේ නැ! ප්‍රිය ආයුණුමතුනි."

"එහෙම නම ඔය ආයුණුමතුන් වහන්සේලා ඔය විදිහට දන්නවා නම, ඔය විදිහට දකිනවා නම, මිනිස් හැකියාව ඉක්මවා ගිය දිවා ගුවණය මගින් දුර වුත්, ලග වුත් දිවා මනුෂා ගබඳ අසන්නට පුළුවන්ද?" "අනේ නැ! ප්‍රිය ආයුණුමතුනි."

"එහෙම නම ඔය ආයුණුමතුන් වහන්සේලා ඔය විදිහට දන්නවා නම, ඔය විදිහට දකිනවා නම අනිත් සත්වයන්ගේ අනිත් උදවියගේ සිත විනිවිද දකිනවා ඇති නේද? ඒ කියන්නේ සරාගී සිත සරාගී සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? විරාගී සිත විරාගී සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? ද්වේෂ සහිත සිත ද්වේෂ සහිත සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? මෝහ සහිත සිත මෝහ සහිත සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? මෝහ රහිත සිත මෝහ රහිත සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? හැකිලුන සිත හැකිලුන සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? විසිරුණු සිත විසිරුණු සිතක්ය කියලා දන්නව නේද? ධායාන සහිත සිත ධායාන සහිත සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? ධායාන රහිත සිත ධායාන රහිත සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? ග්‍රේෂ්ය සිත ග්‍රේෂ්ය සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? උසස් සිත උසස් සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? වඩාත් උසස් සිත වඩාත් උසස් සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? සමාභිත සිත සමාභිත සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? අසමාභිත සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? විමුක්තියට පත් සිත විමුක්තියට පත් සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද?" "අනේ නැ! ප්‍රිය ආයුණුමතුනි."

"එහෙම නම ඔය ආයුණුමතුන් වහන්සේලා ඔය විදිහට දන්නවා නම, ඔය විදිහට දකිනවා නම තොයෙක් ආකාර වූ කළින් ගත කරපු ජීවිත ගැන සිහි කරන්න පුළුවන් ඇති නේද? ඒ කියන්නේ, එක ජීවිතයක්, ජීවිත දෙකක්, ජීවිත තුනක්, ජීවිත භතරක්, ජීවිත පහක්, ජීවිත දහයක්, ජීවිත විස්සක්, ජීවිත තිහක්, ජීවිත භතලිහක්, ජීවිත පනහක්, ජීවිත සියයක්, ජීවිත දහසක්, ජීවිත ලක්ෂයක්, තොයෙක් ආකාර වූ වැනසිගෙන යන කළේපත්, තොයෙක් ආකාර වූ වැඩිගෙන යන කළේපත්, තොයෙක් ආකාර වූ වැනැසි ගෙන යන්නා වූද, වැබෙන්නා වූද කළේපයන් ගැන සිහි කරන්නට පුළුවන් නේද? ඒ කාලේ මගේ නම මෙකයි, මගේ කුලය මෙකයි, මගේ හැබිරුව මෙහෙමයි, මෙවා තමයි කැවෙ බිවිවේ. සැප දුක් වින්දේ මෙහෙමයි. මැරිල ගියේ මෙහෙමයි. එතැනින් වුත වෙලා අසවල් තැන උපන්නා. එතකොට ඒ කාලේ මගේ නම මෙකයි. මගේ කුලය මෙකයි. මගේ හැබිරුව මෙහෙමයි. මෙවා තමයි කැවෙ, බිවිවේ. සැප දුක් වින්දේ මෙහෙමයි. මැරිල

ගියේ මෙහෙමයි. එතැනින් වුත වෙලා මෙතැන උපන්නා කියලා කරුණු සහිතව වැටහිම සහිතව නොයෙක් ආකාරයෙන් කළින් ගත කරපු ජීවිත ගැන සිහි කරන්න පූජාවන් නොදු?" "අනේ නෑ! ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි."

"එහෙම නම් ඔය ආයුෂ්මතුන් වහන්සේලා ඔය විදිහට දන්නවා නම, ඔය විදිහට දකිනවා නම මිනිස් දරුණ පථය ඉක්මවා ගිය දිවැස් තුවණින්, වුත වෙන උපදින සත්වයන්ට දකින්නට පූජාවන් නොදු? පහත් වුත්, උසස් වුත්, ලස්සන වුත්, කැත වුත්, යහපත් ගති ඇත්තා වුත්, අයහපත් ගති ඇත්තා වුත්, කරමානුරුපව ගමනක් යන සත්වයන්ට දකින්නට පූජාවන් නොදු? ඒකාන්තයෙන්ම මේ සත්වයන් කයින් පවි කරගෙන, වචනයෙන් පවි කරගෙන, මනසින් පවි කරගෙන ආර්යයන් වහන්සේලාට අපහාස කරලා, මිත්‍යා දූෂ්චරික වෙලා, මිත්‍යා දූෂ්චරික වැඩිපිළිවෙලක යෙදිලා කය බිඳී මරණයට පත්වෙලා සැප රහිත වු නපුරු ගති ඇති යටත වැටෙන නරකාදියේ ඉපදිලා ඉන්නවා නොව. ඒකාන්තයෙන්ම මේ සත්වයන් කයින් පින් කරගෙන, වචනයෙන් පින් කරගෙන, මනසින් පින් කරගෙන, ආර්යයන් වහන්සේලාට උපස්ථාන කරලා, සමාක් දූෂ්චරික වෙලා, සමාක් දූෂ්චරික වැඩිපිළිවෙලක යෙදිලා කය බිඳී මරණයට පත්වෙලා සුන්දර ගති ඇති සුගතියේ ඉපදිලා ඉන්නවා නොව කියලා ඔය විදිහට මිනිස් දරුණ පථය ඉක්මවා ගිය දිවැස් තුවණින් වුත වෙන උපදින සත්වයන්ට දකින්නට පූජාවන් නොදු? පහත් වුත්, උසස් වුත් ලස්සන වුත්, කැත වුත් යහපත් ගති ඇත්තා වුත් අයහපත් ගති ඇත්තා වුත් කරමානුරුපව ගමනක් යන සත්වයන්ට දකින්නට පූජාවන් නොදු?" "අනේ නෑ! ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි."

"එහෙම නම් ඔය ආයුෂ්මතුන් වහන්සේලා ඔය විදිහට දන්නවා නම, ඔය විදිහට දකිනවා නම රුප බාහාන ඉක්මවා ගිය අරුණී වූ ගාන්ත විමෝක්ෂයක් වේ නම් අන්න ඒ සමාධින් ඔබ විසින් කයින් ස්පර්ශ කරගෙන ද ඉන්නේ?" "අනේ නෑ! ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි." "එහෙම නම් දැන් ඔය ආයුෂ්මතුන් වහන්සේලා කියපු මේ කාරණයට අනුව ඔය තත්ව එකක්වත් ඇති කරගෙන නෑ. එතකොට ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි, ඔක කොහොමද වුණේ?" "ප්‍රිය ආයුෂ්මත් සුසිම, අපි කවුරුත් ප්‍රඟා විමුක්ත උදවියයි." "අනේ ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි, බෙවහන්සේලා ඔය කෙටියෙන් කියපු කාරණාවේ අර්ථය විස්තර වශයෙන් මට තේරෙන්නේ නෑ. මට ඔය ආයුෂ්මතුන් වහන්සේලා කෙටියෙන් පැවැසු කාරණාවේ අර්ථය විස්තර වශයෙන් දැනගැනීම පිණිස ආයුෂ්මතුන් වහන්සේලා අනේ ඒ විදිහට කියා දෙනු මැතැව." "ප්‍රිය ආයුෂ්මත් සුසිම, ඔබ තේරුම ගත්තා ගෙවා වෙවා කොහොම වුණත් අපි ප්‍රඟා විමුක්ත උදවියයි."

එතකොට ආයුෂ්මත් සුසිමයන් අසුනෙන් නැගිවලා භාගාවතුන් වහන්සේ වෙත ගියා. ගිහින් භාගාවතුන් වහන්සේට වන්දනා කරලා එකත්පස්ව වාචිවුණා. එකත්පස්ව වාචිවුණු ආයුෂ්මත් සුසිමයන් ඒ හික්සුන් සමඟ යමතාක් කතා බහ කළා නම්, ඒ සියල්ලම භාගාවතුන් වහන්සේට සැළ කළා.

"පින්වත් සුසිම, ඉස්සේල්ලාම ඇතිවෙන්නේ ධමමයින් ක්‍රාණයයි. ඊට පස්සේ තමය නිවන අවබෝධ වෙන්නේ." "ස්වාමීනි, භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් ඔය කෙටියෙන් පවසා වදාළ කාරණාවේ අර්ථය විස්තර වශයෙන් මට තේරෙන්නේ නෑ. මට ඔය භාගාවතුන් වහන්සේ කෙටියෙන් පවසා වදාළ කාරණාවේ අර්ථය විස්තර වශයෙන් දැනගැනීම පිණිස භාගාවතුන් වහන්සේ අනේ ඒ විදිහට කියා දෙන සේක්වා!"

"පින්වත් සුසිම, ඔබ තේරුම ගත්තා ගෙවා වෙවා, ඔබ තේරුම නොගත්තා ගෙවා වෙවා කොහොම වුණත් ඉස්සේල්ලාම ඇතිවෙන්නේ ධමමයින් ක්‍රාණයයි. ඊට පස්සේ තමය නිවන අවබෝධ වෙන්නේ. පින්වත් සුසිම, මේ ගැන ඔබ මොකක්ද හිතන්නේ? රුපය නිත්‍යයයිද? අනිත්‍යයයිද?" "ස්වාමීනි, අනිත්‍යයයිද." "යමක් අනිත්‍ය නම්, ඒක දුකක්ද? නැත්තාම සැපක්ද?" "ස්වාමීනි,

දුකයි.” “යමක් අනිතා නම්, දුක නම්, වෙනස් වෙන ස්වභාවයට අයිති නම්, ඒ දෙය ‘මේක මගේ, මේ තමයි මම, මේ තමයි මගේ ආත්මය’ කියලා මූලාවෙන් ගන්න එක හරිද?” “අනේ ස්වාමීනි, ඒක වැරදියි.” “වේදනාව නිතායද? අනිතායද?” “ස්වාමීනි, අනිතායයි.”(පෙ).... “සක්ද්‍යාව නිතායද? අනිතායද?” “ස්වාමීනි, අනිතායයි.”(පෙ).... “වික්ද්‍යාණය නිතායද? අනිතායද?” “ස්වාමීනි, අනිතායයි.” “යමක් අනිතා නම්, ඒක දුකක්ද? නැත්නම් සැපක්ද?” “ස්වාමීනි, දුකයි.” “යමක් අනිතා නම්, දුක නම්, වෙනස් වෙන ස්වභාවයට අයිති නම්, ඒ දෙය ‘මේක මගේ, මේ තමයි මම, මේ තමයි මගේ ආත්මය’ කියලා මූලාවෙන් ගන්න එක හරිද?” “අනේ ස්වාමීනි, ඒක වැරදියි.”

“එහෙම නම පින්වත් සුසීම, අතිත අනාගත වර්තමාන වූ යම්කිසි රුපයක් ඇත්නම්, තමා තුළ වේවා, බාහිර හෝ වේවා, ගොරෝසු හෝ වේවා, සියුම හෝ වේවා, පහත් හෝ වේවා, උසස් හෝ වේවා, දුර හෝ වේවා, ලහ හෝ වේවා, ඒ සියලු රුප ‘මේක මගේ දෙයක් නොවේයි. මේ මම නම නොවේයි. මේක මගේ ආත්මය නොවේයි’ කියලා දියුණු කරපු ප්‍රජාවෙන් අවබෝධ කරගන්න ඕන. අතිත අනාගත වර්තමාන වූ යම්කිසි වේදනාවක් ඇත්නම්(පෙ).... අතිත අනාගත වර්තමාන වූ යම්කිසි සක්ද්‍යාවක් ඇත්නම්(පෙ).... අතිත අනාගත වර්තමාන වූ යම්කිසි සංස්කාර ඇත්නම්(පෙ).... අතිත අනාගත වර්තමාන වූ යම්කිසි වික්ද්‍යාණයක් ඇත්නම් තමා තුළ වේවා, බාහිර හෝ වේවා, ගොරෝසු හෝ වේවා, සියුම හෝ වේවා, පහත් හෝ වේවා, උසස් හෝ වේවා, දුර හෝ වේවා, ඒ සියලු වික්ද්‍යාණ ‘මේක මගේ දෙයක් නොවේයි. මේ මම නම නොවේයි. මේක මගේ ආත්මය නොවේයි’ කියලා දියුණු කරපු ප්‍රජාවෙන් අවබෝධ කරගන්න ඕන.

පින්වත් සුසීම, ඔය විදිහට දකින ගුත්වත් ආරිය ග්‍රාවකයා රුපය ගැනත් අවබෝධයෙන්ම කළකිරෙනවා. වේදනාව ගැනත් අවබෝධයෙන්ම කළකිරෙනවා. සක්ද්‍යාව ගැනත් අවබෝධයෙන්ම කළකිරෙනවා. සංස්කාර ගැනත් අවබෝධයෙන්ම කළකිරෙනවා. වික්ද්‍යාණය ගැනත් අවබෝධයෙන්ම කළකිරෙනවා. කළකිරීම නිසා නොඇලී යනවා. නොඇලීම නිසා නිදහස් වෙනවා. නිදහස් ව්‍යුණ විට මං දැන් නිදහස් කියලා අවබෝධයෙන්ම දන්නවා. ඉපදීම ක්ෂය වුණා. බඩිසර වාසය සම්පූර්ණ කළා. කළ යුතු දේ කළා. ආයෙමත් නිවන පිණිස යළි කළ යුතු දෙයක් නැතැයි කියලා අවබෝධ වෙනවා.

පින්වත් සුසීම, ජරාමරණ තියෙන්නේ ඉපදීම හේතු කොටගෙන බව දකිනවා නේද?” “එහෙමයි ස්වාමීනි” “ඉපදීම තියෙන්නේ හවය හේතු කොටගෙන බව දකිනවා නේද?” “එහෙමයි ස්වාමීනි” “හවය තියෙන්නේ උපාදාන හේතු කොටගෙන බව දකිනවා නේද?” “එහෙමයි ස්වාමීනි” “උපාදාන තියෙන්නේ තණ්ඩාව හේතු කොටගෙන බව දකිනවා නේද?” “එහෙමයි ස්වාමීනි” “තණ්ඩාව තියෙන්නේ විදීම හේතු කොටගෙන බව දකිනවා නේද?” “එහෙමයි ස්වාමීනි” “විදීම තියෙන්නේ ස්පර්යය හේතු කොටගෙන බව(පෙ).... ආයතන භය තියෙන්නේ නාමරුප හේතු කොටගෙන බව(පෙ).... නාමරුප තියෙන්නේ වික්ද්‍යාණය හේතු කොටගෙන බව(පෙ).... වික්ද්‍යාණය තියෙන්නේ සංස්කාර හේතු කොටගෙන බව(පෙ).... සංස්කාර තියෙන්නේ අවිදාව හේතු කොටගෙන බව දකිනවා නේද?” “එහෙමයි ස්වාමීනි”

“පින්වත් සුසීම, ජරාමරණ නිරුද්ධ වන්නේ ඉපදීම නිරුද්ධ වීමෙන් බව දකිනවා නේද?” “එහෙමයි, ස්වාමීනි” “ඉපදීම නිරුද්ධ වන්නේ හවය නිරුද්ධ වීමෙන් බව දකිනවා නේද?” “එහෙමයි, ස්වාමීනි” “හවය නිරුද්ධ වන්නේ උපාදාන නිරුද්ධ වීමෙන් බව දකිනවා නේද?” “එහෙමයි, ස්වාමීනි” “උපාදාන නිරුද්ධ

වන්නේ තණ්ඩාව නිරුද්ධ වීමෙන් බව දකිනවා නොද?" "එහෙමයි, ස්වාමීනි" "තණ්ඩාව නිරුද්ධ වන්නේ විදිම නිරුද්ධ වීමෙන් බව දකිනවා නොද?" "එහෙමයි, ස්වාමීනි" "විදිම නිරුද්ධ වන්නේ ස්පර්යය නිරුද්ධ වීමෙන් බව(පෙ).... ස්පර්යය නිරුද්ධ වන්නේ ආයතන හය නිරුද්ධ වීමෙන් බව(පෙ).... ආයතන හය නිරුද්ධ වන්නේ නාමරුප නිරුද්ධ වීමෙන් බව(පෙ).... නාමරුප නිරුද්ධ වන්නේ වියද්දාණය නිරුද්ධ වීමෙන් බව(පෙ).... වියද්දාණය නිරුද්ධ වන්නේ සංස්කාර නිරුද්ධ වීමෙන් බව(පෙ).... සංස්කාර නිරුද්ධ වන්නේ අවධාර නිරුද්ධ වීමෙන් බව දකිනවා නොද?" "එහෙමයි, ස්වාමීනි"

"එහෙම නම් පින්වත් සුසීම, ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් නොයෙක් ආකාර වූ සංද්ධි බලයනුත් ලබල ඇති නොද? ඒ කියන්නේ එක්කෙනෙක්ව ඉදගෙන බොහෝ දෙනෙක් වගේ පෙනී හිටින්න පුළුවන්ද? බොහෝ දෙනෙක්ව ඉදගෙන එක්කෙනෙක් වගේ පෙනී හිටින්න පුළුවන්ද? පෙනිලාත් නොපෙනිලාත් බිත්ති හරහට පවුරු හරහට ඒවායේ වැදෙන්නේ නැතුව ආකාසේ යනවා වගේ යන්න පුළුවන්ද? මහ පොලොවත් වතුරේ ගිලෙනවා මතුවෙනවා වගේ කිමිදෙන්න පුළුවන්ද? කුරුල්ලෙක් ඉගිලෙනවා වගේ පලුහක් බැඳගෙන අහසින් යන්න පුළුවන්ද? මේ සා මහානුහාව සම්පන්න ඉරත්, හඳත් අතින් පිරිමදින්න පුළුවන්ද? බ්‍රහ්ම ලෝකය දක්වාම කයෙන් අධිපති හාවයක් පවත්වන්නට පුළුවන්ද?" "අනේ නැ! ස්වාමීනි."

"එහෙම නම් පින්වත් සුසීම, ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම්, මිනිස් භැකියාව ඉක්මවා ගිය දිවා ගුවණය මගින් දුර වූත්, ලග වූත් දිවා මනුෂ්‍ය ගබඳ අසන්නට පුළුවන්ද?" "අනේ නැ! ස්වාමීනි."

"එහෙම නම් පින්වත් සුසීම, ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් අතින් සත්වයන්ගේ අතින් උදවියගේ සිත විනිවිද දකිනවා ඇති නොද? ඒ කියන්නේ සරාගී සිත සරාගී සිතක්ය කියලා දන්නවා නොද?"(පෙ).... විමුක්තියට පත් නොවුණ සිත විමුක්තියට පත් නොවුණ සිතක්ය කියලා දන්නවා නොද?" "අනේ නැ! ස්වාමීනි."

"එහෙම නම් පින්වත් සුසීම, ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් මිනිස් දරුණ පාය ඉක්මවා ගත කරපු ජීවිත ගැන සිහි කරන්න පුළුවන් ඇති නොද? ඒ කියන්නේ, එක ජීවිතයක්,(පෙ).... කරුණු සහිතව වැටහිම සහිතව නොයෙක් ආකාරයෙන් කළින් ගත කරපු ජීවිත ගැන සිහි කරන්න පුළුවන් නොද?" "අනේ නැ! ස්වාමීනි."

"එහෙම නම් පින්වත් සුසීම, ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් මිනිස් දරුණ පාය ඉක්මවා ගිය අරුපී වූ ගාන්ත විමෝක්ෂයක් වේ නම් අන්න ඒ සමාධීන් ඔබ විසින් කයින් ස්පර්ශ කරගෙන ද තුන්නේ?" "අනේ නැ! ස්වාමීනි."

"එහෙම නම් පින්වත් සුසීම, ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් රුප බිජාන ඉක්මවා ගිය අරුපී වූ ගාන්ත විමෝක්ෂයක් වේ නම් අන්න ඒ සමාධීන් ඔබ විසින් කයින් ස්පර්ශ කරගෙන ද තුන්නේ?" "අනේ නැ! ස්වාමීනි."

"එහෙම නම්, දැන් පින්වත් සුසීම කියපු මේ කාරණයට අනුව ඔය තත්ව එකක්වත් ඇති කරගෙන නැ. එතකොට සුසීම, **මික කොහොමද වූතෙන්?**" එතකොට ආයුෂ්මත් සුසීමයන් හාගාවතුන් වහන්සේගේ සිරිපා ඉදිරියේ සිරසින් වැද වැටුණා. "අනේ ස්වාමීනි, මගේ අතින් වරදක් සිදුවුණා. **අඹාන බාලයෙක් වගේ, මෝඩයෙක් වගේ, අදක්ෂයෙක් වගේ**

ඒ වරද මාව යට කරගෙන ගියා. මේ වගේ ඉතා යහපත් ලෙස දේශනා කොට වඳාල ධරුම විනය තිබෙන ගාසනයේ මේ මහණ වුණේ ධරුමය සොරකම් කරන්නෙක් හැටියටයි. අන්, ස්වාමීන්, හාගාවතුන් වහන්ස, මගෙන් සිදුවෙවිව ඒ වරදට මාගේ ඉදිරි සංවරය පිණිස වරදක් වශයෙන් පිළිගන්නා සේක්වා!”

“පින්වත් සුසීම, ඇත්තෙන්ම ඔබ අභ්‍යන්තරයෙක් වගේ, මෝඩයෙක් වගේ, අදක්ෂයෙක් වගේ ඒ වරද ඔබව යට කරගෙන ගියා. මේ වගේ ඉතා යහපත් ලෙස දේශනා කොට වඳාල ධරුම විනය තිබෙන ගාසනයේ ඔබ මහණ වුණේ ධරුමය සොරකම් කරන්නෙක් හැටියට නෙව. පින්වත් සුසීම, ඕක මේ වගේ දෙයක්. අපරාධ කරපු සොරක්ව රජතුමාට පෙන්නනවා කියලා හිතමු. ‘දේවයන් වහන්ස, මෙන්න ඔබවහන්සේට වරද කරපු ඒ සොරා. මොහුට කැමති දුඩුවමක් නියම කළ මැනැව. එතකොට රජතුමා ඔහුට මෙහෙම කියනවා. ‘ඒයි! හවතිනි, යවු. දැන් මේ මිනිහව දැඩි වරපටින් දැන් පිටුපසට කොට බැඳුලා, හිස බු ගාලා, නපුරු හඩ ඇති බෙර වාදනය කරමින් පාරක් පාරක් ගානේ හඳියක් හඳියක් ගානේ අරගෙන ගිහින් දකුණු බොරටුවෙන් නික්මිලා, නුවරට දකුණු පැත්තේ දි හිස ගසා දමාපල්ලා’ කියලා. එතකොට රාජ පුරුෂයේ මේ මිනිහව දැඩි වරපටින් දැන් පිටුපසට කොට බැඳුලා, හිස බු ගාලා, නපුරු හඩ ඇති බෙර වාදනය කරමින් පාරක් පාරක් ගානේ, හඳියක් හඳියක් ගානේ අරගෙන ගිහින් දකුණු බොරටුවෙන් නික්මිලා නුවරට දකුණු පැත්තේදි හිස ගසා දමනවා.

පින්වත් සුසීම, ඔබ මොකක්ද ඒ ගැන හිතන්නේ? අර පුද්ගලයා ඒ කාරණය මූල් කොට දුක් දොමනස් විදිනවා නේද?” “එහෙමයි, ස්වාමීන්”

“පින්වත් සුසීම, අර පුද්ගලයා ඒ කාරණය මූල් කොට යම් දුකක් දොමනසක් විදිනවා නම්, මේ වගේ ඉතා යහපත් ලෙස දේශනා කොට ඇති ධරුම විනය ඇති මේ ගාසනයේ ධරුමය සොරකම් කරන කෙනෙකුගේ යම් පැවිද්දක් වෙයි නම්, ඒ හේතුවෙන් අර දුකටත් වඩා හයානක විපාකවලට මුහුණ දෙන්නට සිදු වෙනවා. අනික, නිරයේ ඉපදිමටත් හේතු වෙනවා. නමුත් පින්වත් සුසීම, ඔබ වරද, වරද වශයෙන්ම දැකුලා ධරුමයට අනුකූලව පිළියම් කරනවා නෙව. ඔබගේ ඒ වරද අපි පිළිගන්නවා. **පින්වත් සුසීම, යම් කෙනෙක් වරද, වරද වශයෙන් දැකුලා ධරුමයට අනුකූල විදිහට පිළියම් කරනවා නම්, මත්තෙහි සංවරභාවය පත්වෙනවා නම් ඒක මේ ආරය විනයෙහි අභිවංද්ධියක්මයි.**

සුසීම සුතුය නිමා විය.

හික්බු තෙවිජ්ජා - ත්‍රිවිද්‍යා ඇත්තේ

හික්බු ජ්‍යෙෂ්ඨා - ජ්‍යෙෂ්ඨා ඇත්තේ

හික්බු උහතොහාගවිමුත්තා- අරුප සමාපත්තියෙන් රුපකයින් ද මාගියෙන් නාමකයින්ද යන දෙකින් මිදුනු ඇත්තේ.

හික්බු පන්දුකාවිමුත්තාති- තේවිජ්ජාදිභාවයට නො පැමිණ රහත් ඇත්තේ